

חֲשֵׁק שְׁלֹמֹה עַל ר"ח (א) נראה ד"ל מכדי כמה מרובע יתר על העיגול רביע וכדמתן באלות וכו'. (ב) לפנינו שם מיירי המשנה בקורה ולא במרובץ ואולי דגי' אחרת היה לו לרבינו ז"ל שם.

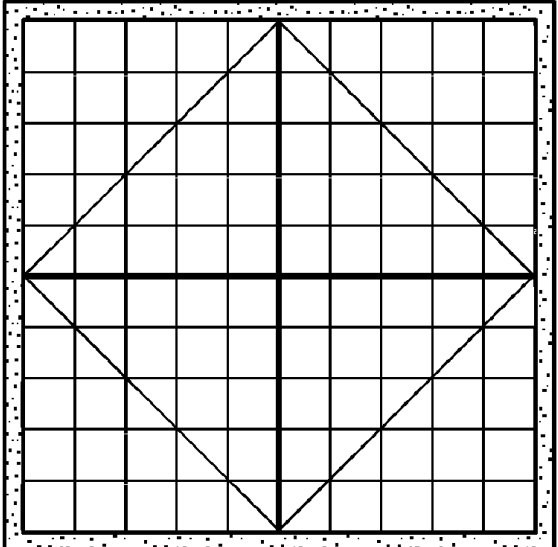
עין משפט

גר מצוה

גג א טוש"ע א"ח ס' תרלו סעיף ב:
גד ב מ"י פ"ו מהלכות מזוזה הלכה ט סמג
עשין כג טוש"ע י"ד ס' רפו סעיף יב:
גה ג ד ה מ"י פ"ה מהלכות סוכה הלכה ט סמג עשין מג טוש"ע א"ח ס' תרלה:

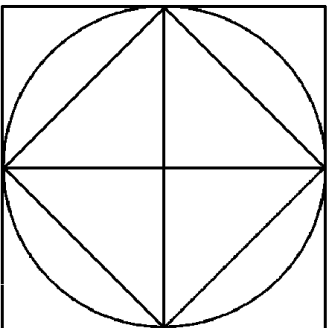
רבינו חננאל

דקיסרי קאמר נמצאת שמועה דר' יוחנן אליבא דדייני דקיסרי אמורה: א"ר מאיר משום ר' לוי ב' סוכות של יוצרים כו' פשוטה היא. ת"ר סוכת גוים סוכת נשים סוכת בהמה סוכת כותים סוכה מ"מ כשירה ובלבד שתאמ עשויה לצל ומסוככת כהלכתא וכן תדע שאם תעשה ריצוע של עשר על עשר ותחלקנו שתי וערב ותחזור ותעשה ריצוע צפנים לאלכסונה

של ריצועים קטנים כענין שפירשתי לעיל נמצא ריצוע פנימי חציו של חיצון ואם תעשה עוגל של עשרה על

עשרה צתוך ריצוע החיצון יהא העגול בין שני הריצועים וזה הוכחנו שמרובע יתר על העיגול רציע אם כן העיגול יתר על הריצוע הפנימי חציו של פנימי דהיינו (תילתא דעגולה דהיינו^[א]) רציע של ריצוע חיצון וקנח תימה דלא נקט ריצועא דנפיק מגו עיגולא (ה) דהיינו תילתא מכל העגול כי היכי דנקט עיגולא דנפיק מגו ריצועא ריצעא דהיינו ריצעא מכל הריצוע לכך יש לפרש דהנך תרי מילי קיימי דאיררי^[א] כעין שפירשתי שעושה עיגול צתוך ריצוע וחזור ועושה ריצוע אחר צתוך אותו עיגול ואתא למימר שנתמעט העוגל רוצע של ריצוע החיצון וריצוע פנימי נתמעט מריצוע חיצון פלגא ורוצע ופלגא קיימי אריצוע חיצון ואם תאמר והלא ריצוע של שצעה על שצעה אם תעשה צו עוגל של שצע על שצע

אמות ותחזור ותעשה צתוך העוגל ריצוע של אלכסונו שצעה כמדת העוגל הוה ליה ריצוע פנימי חמשה על חמשה לפי חשבון של אמתא ותרי חומשי צאלכסונה ומשכחת לה צריצוע פנימי יתר מחציו של חיצון דיש צפנימי כ"ה רצועות של אמה על אמה וצחיצון לא משכחת אלא מ"ט ויש לומר שזה תלוי צמה שהוכחנו דחשבון של אמתא ותרי חומשי אינו מכוון דאיכא טפי וא"כ איך צריצוע הפנימי ה' על ה' דאם היה צו ה' על ה' היה אלכסונו עולה טפי מו': **וְתִהְיֶי חִיצוֹנָה בֵּית שַׁעַר לְפָנֵימִית וְתִתְחַיֵּב בַּמְּזוּזָה**. וצית שער חייב צמזוזה כדתינא

צהקומנן רצה (מנחות דף לג:׀) צית שער אכסדרה ומרפסת חייצן צמזוזה ותימה דצפרק קמא דיומא (דף יא:׀ וס) אמרינן דממעטין להו ממזוזה מדכתיב צית מה צית מיוחד לדירה ילאו אלו שאין מיוחדין לדירה ויש מחלקין צין פחותין לצית ולפתוחין לגינה וקשיא דאם כן הוה ליה לשנויי הכי התם צמנחות (ס) דפרין אדרצ חסדא דאמר אכסדרה פטורה מן המזוזה ונ"ל הא דאורייתא הא דרבנן והא

דלא משני התם צמנחות דמשמע ליה דרצ חסדא פטורה לגמרי קאמר אפילו מדרבנן:

סוכת בותים.

(דף כד:׀) דאחד גרי אריות ואחד

סוכה

פרק ראשון

סוכה

ח:

ריבועא

דנפיק מגו עיגולא פלגא. פירש צקונטרס כשאתה

מרצע צתוך העיגול אתה נוטל ממנו חצי השיעור הנשאר צו דהיינו תילתא דכוליה הלכך הנשאר צו דהיינו תילתא דכולה הלכך לשש עשרה ריצוע צריך העיגול המקיפו סביב להיות כ"ד ודצר תימה הוּא זה מה ענין זה אלל זה אלא יש לפרש ריצועא דנפיק מגו עיגולא פלגא מרוחצו של עוגל מחזיק רוחצ ריצוע נמצא זויות של ריצוע המגיעין עד העיגול כפליים על רוחצ הריצוע דקא סצר כל אמתא צריצוע תרי אמות צאלכסונה ותימה היאך טעו צמדה רצי יוחנן ודייני דקיסרי דמאחר שלא מדדו הדצר היאך עשו כלל על דצר שאינו ויש לומר דקצלה צידס לשון זה של ריצוע מגו עיגולא פלגא והוא אמת לענין המקוס ולא לענין אורך החוט המקיף והרוחצ דמקוס הריצוע שצתוך העיגול מתמעט חצי של ריצוע דהוא תילתא דכולי עיגול ותעשה ריצוע של עשר על עשר ותחלקנו שתי וערב ותחזור ותעשה ריצוע צפנים לאלכסונה

ריבועא דנפיק מגו עיגולא פלגא ולא היא דהא קחזינן דלא הוי כולי האי: א"ר לוי משום ר"מ^[א] *שתי סוכות של יוצרים זו לפנים מזו הפנימית אינה סוכה ^בוחייבת במזוזה והחיצונה סוכה ופטורה מן המזוזה ואמאי תהוי חיצונה בבית שער הפנימית ותתחייב במזוזה משום דלא קביע ^ג * תנו רבנן^[א] ג'גב"ך סוכת גוים סוכת נשים סוכת בהמה סוכת כותים סוכה מכל מקום כשרה ובלבד שתהא מסוככת כהלכתה מאי כהלכתה אמר רב חסדא י'והוא שעשאה לצל סוכה מכל מקום לאתויי מאי לאתויי סוכת רקב"ש דתנו רבנן י'סוכת רקב"ש סוכת רועים סוכת קייצים סוכת בורגנין סוכת שומרי פירות סוכה מכל מקום כשרה ובלבד שתהא מסוככת כהלכתה מאי כהלכתה אמר רב חסדא והוא שעשאה לצל סוכה מכל מקום לאתויי מאי לאתויי סוכת גב"ך האי תנא דגב"ך אלימא ליה גב"ך משום דקביעי וקא תנא מכל מקום לאתויי רקב"ש דלא קביעי והאי תנא דרקב"ש אלימא ליה רקב"ש דבני חיובא גינהו ותנא מ"מ לאתויי גב"ך דלאו בני חיובא גינהו: מתני'

אבל ריבועא מגו עיגולא פלגא. כשאתה מרצע צתוך העיגול אתה מוילא ממנו חצי השיעור הנשאר צו דהיינו תילתא דכוליה הלכך לשש עשרה ריצוע צריך העיגול המקיפו סביב להיות עשרים וארצע: ולאו מילתא היא. דהא ראינו דלא הוי שיעורא כולי האי אלא שיהא רחצ כשיעור אלכסונא של מרובע וכל אמתא צריצוע אמתא ותרי חומשי צאלכסונו: שתי סוכות של יוצרים. כך היה דרך של יוצרי כלי חרס צמיהן עושין להם שתי סוכות זו לפנים מזו צפנימית הוא דר ומנניע קדרותיו וצחילונה הוא עושה מלאכתו ומוילא קדרותיו למכור: פנימית אינה סוכה. אם צא ליצב צמוכה צחג לשס סוכה ואע"ג דלא צעינן סוכה לשס חג דהא כצית הלל קיימא לן דמכשרי סוכה ישנה צמתנימין (דף ט.) הכא אינה סוכה דלא מיינכרא מלתא דלשס סוכה הוא דר צו דהא כל ימות השנה דייר התם ורוצ תשמישו וסעודתו ושינתו שס: וחייבת במזוזה. לעולם משום דכל דירתו צה: החיצונה סוכה. ויולא צה ידי חוצתו ואין צריך לסותרה ולעשותה לשס חג כצית הלל ומשום היכירא דמנזה ליכא למיסר דכיון דכולה שמת לאו הכא דייר והשתא דייר צה איכא היכירא: ופטורה מן המזוזה. לעולם דלאו דירה היא שאינה עשויה אלא ללאת ולצא דרך שס ולהכניס שס תגרים: ותיהוי בבית שער הפנימית. דקי"ל צמנחות צהקומנן רצה (דף לג:׀) דחייצ צמזוזה מדרבנן. צית שער פירק"א צלע"ז שלפני הצית: משום דלא קביע. לא זו ולא זו דצר קצוע ואין הפנימית חשובה להיות לה צית שער: סוכת גוים. שעשויה לדור צה צימות החמה: סוכה מ"מ. אפילו פחותה מאלו ולקמיה מפרש מאי היא: מאי בהלכתה. מאי אמתא לאשמועינן דאילו שתהא ללאת מרובה מחמתה ודצר שכשר לסרך צו פשיטא אטו משום דריעא צמילי אחרנייתא שלא נעשית לשס סוכה תכשר אף צפסולות: אמר רב חסדא. האי כהלכתה דקאמר הוא שמסוככת יפה דמוכחא מלתא שעשייתה הראשונה ללל היתה ולא ללניעות צעלמא דאע"ג דסוכה לשס חג לא צעינן לשס סוכה צעינן וללל הוא דמיקריא סוכה שסוככת מן החורצ: רקב"ש. סימן רועים קיינים צורגנין שומרי פירות ולקמן פריך מאי גריעותייהו דהני מהנך דלעיל דקרי ליה סוכה מכל מקוס: רועים. שעשו סוכה צשדה ליצב צמוכה מפני השרצ ושומרים ללנס: קייצים. שומרי קניעות השטוחין צשדה לייצש: בורגנין. שומרי העיר. וכוין ישראלים הם אצל סוכה זו לא לשס חג נעשית: סוכה מב"ב מקוב. דאפילו פחות מאלו והיינו הנך דלעיל כדמפרש לקמן דהאי חנא חשיצי ליה הני משום דישראלים גינהו וחייצין צסוכה וראויה סוכתן להכשיר יותר מסוכת גב"ך גוים נשים צהמה כותים שאין חייצין צסוכה: אלימא. חשובה להכשיר: סוכת רקב"ש לא קביעי. פעמים רועין כאן ופעמים רועין כאן כשאכלו את המרעה וכן קיינים כשיצשו^[א] הולכין להם וסותרין סוכתן: מתני'

פירק"א. צלע"ז שלפני הצית: משום דלא קביע. לא זו ולא זו דצר קצוע ואין הפנימית חשובה להיות לה צית שער: סוכת גוים. שעשויה לדור צה צימות החמה: סוכה מ"מ. אפילו פחותה מאלו ולקמיה מפרש מאי היא: מאי בהלכתה. מאי אמתא לאשמועינן דאילו שתהא ללאת מרובה מחמתה ודצר שכשר לסרך צו פשיטא אטו משום דריעא צמילי אחרנייתא שלא נעשית לשס סוכה תכשר אף צפסולות: אמר רב חסדא. האי כהלכתה דקאמר הוא שמסוככת יפה דמוכחא מלתא שעשייתה הראשונה ללל היתה ולא ללניעות צעלמא דאע"ג דסוכה לשס חג לא צעינן לשס סוכה צעינן וללל הוא דמיקריא סוכה שסוככת מן החורצ: רקב"ש. סימן רועים קיינים צורגנין שומרי פירות ולקמן פריך מאי גריעותייהו דהני מהנך דלעיל דקרי ליה סוכה מכל מקוס: רועים. שעשו סוכה צשדה ליצב צמוכה מפני השרצ ושומרים ללנס: קייצים. שומרי קניעות השטוחין צשדה לייצש: בורגנין. שומרי העיר. וכוין ישראלים הם אצל סוכה זו לא לשס חג נעשית: סוכה מב"ב מקוב. דאפילו פחות מאלו והיינו הנך דלעיל כדמפרש לקמן דהאי חנא חשיצי ליה הני משום דישראלים גינהו וחייצין צסוכה וראויה סוכתן להכשיר יותר מסוכת גב"ך גוים נשים צהמה כותים שאין חייצין צסוכה: אלימא. חשובה להכשיר: סוכת רקב"ש לא קביעי. פעמים רועין כאן ופעמים רועין כאן כשאכלו את המרעה וכן קיינים כשיצשו^[א] הולכין להם וסותרין סוכתן: מתני'

צמזוזה ותימה דצפרק קמא דיומא (דף יא:׀ וס) אמרינן דממעטין להו ממזוזה מדכתיב צית מה צית מיוחד לדירה ילאו אלו שאין מיוחדין לדירה ויש מחלקין צין פחותין לצית ולפתוחין לגינה וקשיא דאם כן הוה ליה לשנויי הכי התם צמנחות (ס) דפרין אדרצ חסדא דאמר אכסדרה פטורה מן המזוזה ונ"ל הא דאורייתא הא דרבנן והא

דלא משני התם צמנחות דמשמע ליה דרצ חסדא פטורה לגמרי קאמר אפילו מדרבנן:

סוכת בותים. כל הנך דקחשיב הכא אמר צשמעתין דלאו צני חיוצא גינהו דקסצר גרי אריות הנ^א והא דאמר פרק שני דיצמות (דף כד:׀) דאחד גרי אריות ואחד גרי חלומות הלכה כולם גרים הני מילי כשנחגיירו לגמרי אצל גרי כותים כתיב צספר מלכים (צ יו) את ה' היו יראים ואת אלהיהם היו עוזדים ומאן דאמר כותים גרי אמת^א קסצר דאחר כך ניתקנו: סוכה

מסורת הש"ס

עם הוספות

א) כסתם משנה מס' מעשרות פ"ג מ"ז (מראה אש),
ב) מנחות מב',
ג) קידושין צה:׀ ד) שם.

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה ריצועא דנפיק וכו' וקנח תימה וכו' מגו עיגולא תילתא דהיינו תילתא מכל העיגול:

גליון הש"ס

גמ' תנו רבנן גב"ך. ע"י גיטין דף מה ע"ב חוס' ד"ה כל:

ליקומי רש"י

ריבועי מגו עיגולא פלגא. צני למשקל מיניה פלגא דהאי שיעורא דפייס דהיינו תילתא דמעיקרא דהו לכו תמניא מכ"ד ופשו להו שימסר דסצירא להו דכל אלכסונא הכי הוי [עירובין ער:].

הגהות וציונים

א) צ"ל סוכת גב"ך (ר"ש דעסוי וכ"ה גירסת ר"ח רי"ף רא"ש):
ב) צ"ל כשיבשו הקציעות (באה"מ):
ג) [מהר"ם מוחק זה] [גליון: ד] צ"ל אהרדי (רש"ש):

לעזי רש"י

פירק"א. פירוש צית שער (עיין רש"י צ"ב דף יא ע"ב ומנחות דף לג ע"ב ד"ה צית שער).